

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl předsedkyní senátu Mgr. Leonou Poplerovou jako samosoudkyní ve věci žalobce **XXX**, nar. XXX, bytem XXX, proti žalované **XXX**, nar. XXX, bytem XXX, zast. JUDr. Tomášem Udržalem, advokátem se sídlem v Pardubicích, Tř. Míru 95, o **určení povinnosti umožnit uložení uren**,

t a k t o :

- I. Návrh, aby žalované byla uložena povinnost umožnit uložení uren XXX (XXX) a XXX (XXX) do rodinného hrobu na hřbitově v Pardubicích, s e z a m í t á .**
- II. Žalobce je povinen nahradit žalované na nákladech řízení částku 4.356,- Kč do 3 dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku k rukám právního zástupce žalované JUDr. Tomáše Udržala.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou doručenou podepsanému soudu dne 10.2.2015 domáhal vydání rozsudku, kterým by byla žalované - jeho sestře - uložena povinnost umožnit uložení uren jejich rodičů do rodinného hrobu. Žalobce tvrdil, že oba rodiče účastníků zemřeli a byli zpopelněni, urny s popelem se nacházejí od května 2014 v XXX. Účastníci se několikrát dohodli na uložení uren do rodinného hrobu na hřbitově v Pardubicích v ul. Pod Břízkami, žalovaná však tyto ústní dohody odmítá plnit, odmítá mu i sdělit, kde se urny nacházejí a brání tak žalobci ve volném přístupu k urnám. Žalobce považuje uchovávání uren v bytě či na jiném místě za neobvyklé a nedůstojné vůči zemřelým rodičům.

Žalovaná s žalobou nesouhlasila, tvrdila, že jí zákon o pohřebnictví neukládá uložit zpopelněné lidské pozůstatky do hrobu či hrobky. Popřela, že by se s žalobcem – se svým bratrem – na uložení do rodinné hrobky domluvila. Nebrání se tomu jednat o tom, kde rodiče budou uloženi, ale zná přání matky, která si nepřála být v jednom hrobě se svou tchýní, jejich

babičkou XXX. Dále namítala, že žalobce je nájemcem rodinného hrobu a ona sama nemá právo s ním manipulovat ani tam cokoli ukládat a tuto žalobu považuje ze strany žalobce za šikanózní. Dále odkazovala na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 3 Cz 70/81, kdy bylo judikováno, že soudům nenáleží rozhodovat o návrzích domáhajících se vydání rozhodnutí, jež se týká nakládání s ostatky pochovaných nebo zpopelněných těl zemřelých osob.

Podle § 92 odst. 1 obč. zákoníku lidské tělo je pod právní ochranou i po smrti člověka. Naložit s lidskými pozůstatky a s lidskými ostatky způsobem pro zemřelého nedůstojným se zakazuje.

Podle odst. 2 téhož ustanovení nejsou-li lidské ostatky uloženy na veřejném pohřebišti, má na jejich vydání právo osoba, kterou člověk před svou smrtí výslovně určil; jinak postupně jeho manžel, dítě nebo rodič, a není-li žádný z nich nebo odmítnou-li ostatky převzít, převezme je jeho dědic.

V této věci soud nařídil na 6.8.2015 jednání, ke kterému se však žalobce nedostavil, ačkoliv byl k jednání řádně předvolán, předvolání mu bylo doručeno dne 23.6.2015, soudu však do dne konání tohoto jednání nesdělil, jaký vážný důvod mu brání v jeho účasti u jednání, z jednání se neomluvil, nepožádal o jeho odročení, proto soud projednal věc dle § 101 odst. 3 o.s.ř. v jeho nepřítomnosti.

Soud ještě na okraj uvádí, že omluvu žalobce z jednání dne 6.8.2015 obdržel až po skončení jednání dne 7.8.2015, k takovéto omluvě, která je opožděná, však soud přihlídnout již nemohl.

V řízení měl soud za nesporné, že účastníci jsou sourozenci, oba jejich rodiče – XXX a XXX zemřeli, těla zemřelých byla zpopelněna a jejich lidské pozůstatky byly zpopelněny a v současné době jsou urny s těmito lidskými ostatky v držení žalované a nebyly uloženy na veřejném pohřebišti.

Do doby, než nabyl účinnosti zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník, nemohly být pozůstatky zesnulých předmětem občanskoprávních vztahů a návrhům domáhajícím se vydání rozhodnutí, jež se týkalo nakládání s ostatky pochovaných nebo zpopelněných těl zemřelých osob nebylo možné vyhovět (viz např. rozhodnutí NS ČR sp. zn. 22 Cdo 685/2005, 22 Cdo 2773/2004). Zákon č. 89/2012 Sb. však již právní ochranu těla zemřelého a vydání lidských ostatků jiné osobě upravuje v § 92, tak jak je citováno shora. Dále pak nakládání s tělem zemřelého upravuje zákon č. 256/2001Sb. o pohřebnictví, jehož předmětem je nejenom důstojné zacházení s lidskými pozůstatky a ostatky, ale i ochrana veřejného zdraví a veřejného pořádku. Občanský zákoník přiznává právo na vydání ostatků osobám uvedeným v § 92 odst. 2 a to jen v případě, že tyto ostatky nejsou již uloženy na veřejném pohřebišti. Žalovaná u jednání uvedla, že skutečně má i v současné době v držení urny s ostatky obou rodičů, proto by za splnění dalších podmínek bylo možné žalobě o vydání lidských ostatků vyhovět. V řízení nebylo tvrzeno, že by rodiče účastníků před smrtí výslovně určili osobu, která má na vydání jejich ostatků po jejich smrti právo, vydání uren se v tomto případě domáhá bratr proti své sestře, jedná se o osoby na roveň postavené dle shora citovaného zákonného ustanovení. Cílem zákonné úpravy bylo, aby nezůstaly ostatky, nejsou-li uloženy na veřejném pohřebišti, bezprizorními, což by mohlo vést k naložení s nimi morálně nepřijatelným nebo nedůstojným způsobem, aby byla preferována ochrana veřejných mravů, pořádku a zdraví, která se realizuje pohřbíváním zemřelých na regulovaných veřejných pohřebištích, před případným zájmem pozůstalých mít ostatky zemřelého člověka u sebe. Žalobce se domáhá, aby ostatky zemřelých rodičů byly uloženy na veřejném pohřebišti

v souladu se zákonnou úpravou, čemuž žalovaná brání a tímto způsobem i znemožňuje žalobci, aby mohl vyjadřovat pietu svým rodičům stejným způsobem, jak to může nyní neomezeně činit žalovaná. Žalobce se však k jednání soudu nedostavil, soud tak nemohl žalobce poučit ve smyslu § 118a o.s.ř., jakým způsobem má doplnit svá tvrzení, aby jeho žalobě mohlo být vyhověno. Žalobce v řízení netvrdil, že by byl nájemcem hrobového místa na pohřebišti určeném pro zřízení hrobu nebo hrobky nebo nájemcem vyhrazeného místa v úložišti jednotlivých uren, nepředložil k takovémuuto absentujícímu tvrzení ani žádný důkaz. V žalobním žádání se pouze omezil na „umožnění uložení uren do rodinného hrobu na hřbitově v Pardubicích“, pokud by soud takovéto rozhodnutí vydal, bylo by nevykonatelné, neboť není specifikováno na jakém konkrétním místě by mělo k uložení uren dojít. Právě pro absenci těchto tvrzení a důkazů soudu nezbylo, než žalobu zamítnout (výrok I.).

O nákladech řízení soud rozhodoval ve smyslu ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. tak, že úspěšné žalované přiznal vůči žalobci právo na náhradu účelně vynaložených nákladů tohoto řízení. Jejich výše je představována odměnou advokáta za 2 úkony právní pomoci po 1.500,- Kč (převzetí věci, účast u jednání soudu) dle § 9 odst. 1, § 7, § 11 odst. 1 písm. a), g) vyhl. č. 177/96 Sb., náhradou jeho hotových výdajů za 2 úkony právní pomoci po 300,- Kč dle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. + 21% DPH. Náklady řízení představují částku 4.356,- Kč. (výrok II.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení, písemně, dvojmo, prostřednictvím podepsaného soudu, ke Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočka Pardubice.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný požádat soud o soudní výkon rozhodnutí.

V Pardubicích dne 6. srpna 2015

Mgr. Leona Poplerová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Eva Melichárková